

Presentada als periodistes ebrencs la plataforma pionera Verificat contra la desinformació

L'entitat desplegarà un dispositiu especial amb motiu de les eleccions catalanes

Terres de l'Ebre Ò.M.J.

La demarcació de les Terres de l'Ebre del Col·legi de Periodistes de Catalunya ha presentat esta setmana la plataforma Verificat, una eina pionera a Catalunya gestionada per periodistes que es dediquen a combatre la desinformació a les xarxes socials i als mitjans de comunicació. La seua codirectora, Alba Tobella, va explicar que la plataforma va nèixer el 2019 i el novembre del 2020 va rebre el segell de la International Fact-Checking Network, una mena d'entitat controladora dels verificadors. Partint de la base que **“la desinformació cada vegada arriba més lluny”**, Tobella va posar l'exemple recent de l'assalt al Capitoli a Washington per part de **“radicals animats per informació falsa”** activada per l'encara president dels Estats Units Donald Trump, a qui va considerar com un dels emissors més influents de les xarxes socials. Va assenyalar com a impulsors de la desinformació **“tant polítics com grups de baix interessats a fer-la circular”** i va enfocar també una de les conseqüències més nefastes: la polarització de la societat, en què cada bàndol **“busca reafirmar-se en les seues posicions i no vol veure els matisos”**. Verificat analitza declaracions de polítics o missatges que aconseguixen molta rellevància. Mira de detectar-ne l'origen, contrastar-ne el contingut, buscar fonts alternatives -acadèmiques, tècniques o especialitzades-

i emetre un veredict: veritat, enganyós (no diu tota la veritat), fals o no comprovable.

La plataforma s'ha fet gran a còpia d'escrutar la voluminosíssima informació escampada sobre la pandèmia: com funciona el virus, com funciona la vacuna... Així, els periodistes que formen part de l'equip principal de Verificat han hagut de convertir-se en **“periodistes científics”**. Les falsedats detectades van des de missatges de veu falsos de suposats metges descrivint una situació insuportable als hospitals fins a notícies difoses per la gran majoria de capçaleres, com que s'havien detectat restes de covid en les aigües residuals de Barcelona un any abans de l'esclat de la pandèmia, com a conseqüència d'una mala interpretació de l'aula de premsa de la UB, que no va contrastar bé la informació amb els responsables de la investigació. A partir d'aquí, les presses per ser el

primer, l'ansia per a aconseguir clics o la precarització de les redaccions, fan la resta.

Pel que fa als polítics, Verificat ha preparat ara un dispositiu especial amb motiu de les eleccions al Parlament. No jutjaran promeses ni opinions, però sí dades i afirmacions controvertides que es pugen confirmar o desmentir. Tobella constata que es difonen moltes falsedats al voltant per exemple de la immigració -el partit d'ultradreta Vox és un dels principals instigadors-, però també per part de l'espanyolisme o l'independentisme, per exemple. Un cop d'ull al seu web permet trobar titulars en negatiu poc periodístics des del punt de vista de l'ortodòxia, però ben necessaris. **“El govern de Sánchez no ha pujat el preu de la llum un 27%”,** amb referència al fet que la pujada és resultat de la regulació del sistema tarifari en funció de l'oferta i la demanda; o **“És fals que es facen servir xeringues sense agulla per a fingir que es posa la vacuna contra la covid-19”**. **“Les noves generacions estan creixent en un context en què és difícil separar el que és veritat i el que és mentida”**, lamenta la codirectora de Verificat, que aconsella als periodistes del territori que prioritzen el contrast de la informació a través de fonts solvents.

Verificat rep finançament de l'Open Society Foundation i la col·laboració de plataformes com Youtube o el Consell de l'Audiovisual de Catalunya i mira de diversificar els seus ingressos a través de tallers. ■